

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 2. An dentur bona opera superogatoria? ubi de votis Religiosis,
Mortificatione corporis, pijs Peregrinationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

se peccata. Dices, esse quidem in se peccata & peccatis contaminata, sed propter fidem in Christum tamen placere DEO. R. imprimis falsum est, quod DEO placere possit opus in se peccaminosum, si fiat à renato, displiciturum, si idem opus fieret ab infideli. Deinde ipsa fides, propter quam placere deberet, est peccaminosa. Demum quis credat, Sanctos omnes per sua opera nihil nisi aeterna Inferni supplicia meritos esse, & ea tantum ex clementia Divina non fuisse irrogata? Faciunt igitur justa opera verè & supernaturaliter bona, quae peccata, & peccatis coinquinata non sunt.

Ob. 1. ex Scriptura. *Falti sumus ut immundi omnes, & quasi pannus menstruata universa justitia nostra. Isa. 64. Non est justus, qui faciat bonum, & non peccet. Eccl. 7. ergo omnia justorum opera, etiamsi videantur esse justitia, coram DEO sunt immunda & peccaminosa. R. Textus prior nec de justis, sed maximis peccatoribus Judaeis, nec de his omnibus, sed tantum magna parte (more Scripturae usitato omnes pro multis ponentis) nec de omni tempore, sed tantum pro*

illo, quo Judaei propter ingentia scelera abstrahendi erant in captivitatem Babyloniam, denique nec de omnibus omnino operibus, etiam impiorum, intelligi debet; poterant enim & isti facere opera saltem moraliter bona, quae nec meritoria erant, nec peccata. Alter textus nihil aliud vult, quam nullum esse justum, qui non, *subinde saltem, leviter peccet.*

Ob. 2. ex ratione. Opera nostra propter negligentias, mentis evagationes, vanitates &c. ita sunt imperfecta, ut ex se placere DEO nequeant. At quamvis non placere possint ex intrinseca dignitate, placent tamen propter fidem in Christum, qui has imperfectiones merito suo tegit. R. Quamvis opera nostra sint semper imperfecta negativè, hoc est, non sint ita perfecta, ut absolute non possent esse perfectiora, tamen non semper sunt imperfecta positivè, hoc est, contra Legem DEI obligantem, peccaminosa &c. quia distractiones &c. nihil habent culpa & peccati, quando non voluntariè ac liberè admittuntur. Dein peccata certè nec in Christo, & propter fidem in Christum, placere DEO possunt.

§. II.

Ad dentur opera bona supererogatoria? Ubi de Votis Religiosis, Mortificatione corporis, piis Peregrinationibus.

Sciendum 1. Opera supererogationis, & opera consilij, sumi pro eodem, & nihil esse aliud, quam opera, quae nullibi praecipiantur, sed praecise suadentur, vel sponte suscipiuntur, quia creduntur placere DEO. Opera hujusmodi sunt voluntaria castitas, paupertas, & obedientia erga hominem.

rem, præsertim voto promissa, quæ vocari consueverunt. Consilia Evangelica, utpote in Evangelio à Christo data, in quibus consistit essentia status Religiosi, qui propterea etiam inter supererogatoria numeratur, quia nullibi præceptus, sed tantum suavis à Christo iis, qui desiderant majorem perfectionem vitæ Christianæ assequi. Huc referuntur varia mortificationum opera sponte suscepta, uti jejunia, cilicia, flagellationes, humicationes, & piæ peregrinationes ad loca sancta &c. Quæ apud Catholicos semper magnam habere laudem & venerationem: ab hæreticis quibusdam verò risum tulere & contemptum, uti & à modernis Sectariis; nam

66. Sc. 2. Apud hos nullum dari opus bonum, quod non sit mandatum & præceptum à Deo, adeoque nullum dari opus bonum supererogatorium. Quippe forma bonorum operum, ut loquitur Gerardus loc. cit. §. 16. est conformitas cum *Legē DEI*; adeoque quidquid boni operis ab hominibus ad Deum colendum excogitatur, Deo non placere, imò displicere dicunt. Ceterum plerique sunt in erronea persuasionē, quam eis ipsa Augustana Confessio impressit per iteratas calumnias, quasi Catholici per ejusmodi supererogationis opera velint mereri remissionem peccatorum immediatē, & justificationem, ac salutem; item satisfacere pro peccatis tum suis tum alienis: quæ omnia falsò ipsis impinguntur; nam Catholici non docent, hominem justificari, & obtinere remissionem peccatorum per hæc opera (id enim Contritioni &

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Sacramento Pœnitentiæ tribuunt) multò minus de condigno satisfacere posse pro ipso peccato quoad culpam: sed hoc præcisè dicunt, quod homo gratis (sine merito de condigno proprio) & per merita Christi (applicata per Contritionem, vel Absolutionem Sacramentalem) justificatus possit satisfacere pro peccatis temporalibus, post dimissam culpam residuis, & mereri augmentum sicut gratiæ ita gloriæ, seu vitæ æternæ, de quibus suo loco.

67. Dicendum 1. Dantur opera bona supererogatoria, quæ Deo placent, ac homini profunt. Prob. 1. ex Scriptura, & quidem specialiter de castitate, paupertate, & obedientia, quæ vocantur Consilia Evangelica. De castitate virginali & viduali ex 1. Cor. 7. ubi Paulus expressè ait: *De Virginitate præceptum Domini non habeo, consilium autem do: bonum est homini non tangere mulierem. Dico autem innuptis & viduis, bonum est, si sic permanserint, sicut & ego.* Postquam verò multum differuit de virginitate & conjugio, consideratis omnibus absolute dicit: *qui matrimonio jungit virginem suam, bene facit: & qui non jungit, melius facit.* Et Christus ipse propter arduitatem noluit obligare ad vitam calibem, sed eam reliquit liberam, dum dixit de illa: *Qui potest capere, capiat.* Mat. 19. Idè habetur de paupertate & obedientia voluntaria. Mat. 19. cit. Ubi Christus clarè facit discrimen inter ea, quæ mandata, & ea, quæ consilia sunt, postquam enim adolescenti dixit, quid factu opus sit ad obtinendam salutem, *si vis ad vitam ingredi, serva mandata, eidem*

Kkk 2

pari-

pariter insinuavit, quid factu opus sit ad obtinendum præstantiorem gradum in vita æterna, & majorem perfectionem in vita Christiana, ad quam tamen non obligat, dicendo: *Si vis perfectus esse, vade, vende omnia, & da pauperibus & sequere me.* En paupertas post res omnes in eleemosynam distributas, & specialis obedientia, quam indicant verba, *sequere me*, non præcipiuntur adolescenti, sed suadentur ad obtinendam majorem perfectionem, *si vis perfectus esse.* Est enim duplex Christi sequela, una communis & omnibus necessaria, qui volunt salvari, & consistit in observatione mandatorum: altera est propria ijs, qui volunt esse perfecti, & consistit in observatione consiliorum, præsertim dum homini loco DEI specialis & stabilis obedientia præstatur. Confirmat assertionem nostram communis fidelium & SS. Patrum sensus. S. Hieron. 1. in Jovinianum ait: *Plus amat Virgines Christum, quia sponte tribuunt, quod sibi non fuerat imperatum: majorisque gratia est offerre, quod non debeas, quam reddere, quod exigaris.* Et utinam hunc librum S. Hieron. opus præstantissimum, legerent Sectarij nostri, Virginitatis & Continentiæ oses! & in Vigilantiis se ipsos non modò graphicè descriptos, sed etiam solidissimè ac eloquentissimè refutatos clarè deprehenderent. Similia habet S. Greg. 15. Moral. 5. & alij passim.

Prob. 2. ex ratione. Non conveniret Bonitati & suavi Providentiæ Divinæ fragilitatem humanam ad omnia adstringere sub præcepto, sed præstat aliqua, præsertim magis ardua, consu-

lere tantùm, ne homines morali necessitate in innumera peccata præcipitentur: ergo. Confirmatur à pari: in quolibet re naturali duplex solet esse perfectio, una, quæ est necessaria ad esse, altera, quæ facit rem bene esse: sic homo habet omnia ad esse necessaria, si habeat animam corpori unitam: si verò habeat insuper doctrinam, probitatem &c. habet bene esse, seu perfectionem perfectioni essentiali superadditam. Sic pariter qui habet & observat mandata, habet ea, quæ sunt ad salutem necessaria; ut autem acquirat specialem perfectionem, ornatum animæ, & salutis augmentum, opus est habere & observare etiam consilia.

Dicendum 2. Rectè & laudabiliter à Christianis fiunt vota. Prob. 1. quia DEUS ipse suavit: *Vovete, & reddite Domino DEO vestro.* Psal. 75. 2. Quia votum est aliquid promittere DEO, & se obligare ad aliquid melius faciendum, estque actus Religionis. 3. Quia quod fit ex voto, majori charitate & liberalitate fit erga DEUM, & certius datur executioni, cum homo liberè sibi adimat libertatem omittendi rem, quam cognoscit DEO magis placere, cum votum ex essentia sua sit *promissio DEO facta de meliore bono.* Qui igitur vovet, tenetur observare; si enim homini aliquid promittimus, tenemus observare: ergo multò magis, si DEO: quamquam antecedenter liberum fuerit promittere vel non promittere. Et hæc non improbantur à Lutheranis Sed

Dicere

69. Dicendum 3. Etiam rectè fiunt vota de rebus non præceptis, consequenter laudabiliter emittuntur Vota Religiosa. Prob. 1. ex Scriptura, quia vota de Sacrificijs non præceptis placere DEO, ut legere est Levit. 22. v. 18. & Num. 15. v. 3. Item vidua miserunt votum continentia, quæ non erat sub præcepto, & ideo, quia contra hoc votum fecerunt nubendo teste Paulo. 1. Tim. 5. habebant damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt; nisi enim votò se obligassent, non habuissent damnationem. 2. Ex communi Patrum & fidelium sensu, atque perpetua Ecclesie praxi ab ipsis Apostolorum temporibus; jam enim Philo Judæus l. de vita contempl. Supplicum, seu Monachorum describit, quam sanctè fuerint à D. Marco circa Alexandriam instituta monasteria sacrarum virginum & virotum, qui continentiam, paupertatem, jejunia, ac Psalmodiam profiterentur, haud dubiè eum in morem, quo postea observarunt & instituerunt S. Basilius, S. Augustinus, S. Benedictus, S. Bernardus, S. Franciscus, S. Dominicus, S. Ignatius, & alij Ordinum Religiosorum fundatores. 3. ex ratione & essentia voti, quod abstrahit, utrum res, voto promissa, aliunde sit præcepta vel non, modò sit de meliore bono; de quo utique sunt vota Religiosa, quia tollunt præcipua perfectionis Christiana impedimenta, tollendo radices omnium vitiorum; nam voluptas carnalis præscinditur per votum castitatis, cupiditas habendi per votum paupertatis, & superbia per votum obedientia; & hoc demum (scilicet

factò votò) est perfectè (quia stabiliter) abnegare seipsum, tollere crucem, & sequi Christum. Math. 16. Luc. 9.

Dicendum 4. Mortificationum opera, seu corporis austeritates moderata, laudabiliter suscipiuntur sponte, Deoque placent. Prob. 1. ex Scriptura, quæ hortatur ad ejusmodi opera: *Convertimini ad me ex toto corde vestro, in jejuniis, & fletu, & planctu.* Joël. 2. *Mortificato membra vestra, quæ sunt super terram.* Coloss. 3. v. 5. *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* 1. Cor. 9. Et quia Achab Rex operuit cilio carnem suam, jejunavitque, & dormivit in sacco &c. factus est sermo Domini ad Eliam: *quia humiliatus est mei causâ, non inducam malum in diebus ejus.* Prob. 2. ex perpetua praxi sanctorum Virorum utriusque Testamenti, & penitentium: sic David jejunabat 2. Reg. 12. Job egit penitentiam in favilla & cinere, Job. ult. Paulus castigabat corpus, Antonius, Paulus, Stylites, Eremitæ, ac utriusque sexus homines Religiosi & sanctissimi semper austerè tractabant corpus varijs mortificationum operibus, & propterea etiam laudabantur, inter Sanctos reputati. Prob. 3. ex ratione, quia austeritates corporales plurimùm conducunt ad reprimendas cupiditates carnis, ac refræandam & mortificandam concupiscentiam &c. ad quod omnes renati tenentur per totam vitam incumbere, ne regnet in ipsis peccatum, ut ipse Gerardus & alij Sectarij contendunt.

Dicendum 5. Peregrinationes, quæ devotionis causâ instituuntur ad Ecclesias, ad imagines miraculis & beneficijs

claras &c. sunt laudabiles & Deo grate. Prob. 1. quia Deus ipse Deut. 16. v. 16. voluit, ut tribus vicibus per annum appareret omne masculinum in conspectu Domini Dei in loco, quem elegerit. Quod diligenter observavit Elcana & Anna uxor ejus. 1. Reg. 1. & ipse Christus cum MARIA Matre sua & Joseph venit adorare in Jerusalem Luc. 2. Ergo ejusmodi peregrinationes sunt in se res pia & laudabiles; quam suam naturam non perdunt, si sponte & sine mandato suscipiantur. Prob. 2. ex praxi perpetua fidelium, & virorum sanctissimorum, v.g. in Palestinam, vel Romam proficilientium ad veneranda loca nostrae Redemptionis, limina Apostolorum &c. Prob. 3. ex prodigijs, quae patrantur in sacris peregrinationu locis, & ex maximis beneficijs, quae ibi recipiunt devotè peregrinantes, tum ad animæ tum ad corporis salutem. Quae quidem innumera sunt, ac tam authenticis testimonijs comprobata passim exstant, ut non nisi pertinaciter & impudenter ab hæreticis negari possint.

71. Ob. 1. Deus jubet se diligere *ex toto corde, ex totis viribus* &c. ergo tota ratio Christianæ perfectionis est sub præcepto, nec datur locus consilij, & operibus supererogatorijs. R. N. C. Præceptum dilectionis ex toto corde imprimis nihil jubet aliud, quam ut Deum summè amemus *appretiative*, hoc est, ut nemo se sinat ab ulla re creata separari à Deo; scilicet per transgressionem liberam alicujus mandati Divini. *Intensivè* summus amor, sicut nobis impossibilis est, ita præcipi non potest. Igitur major dilectio, quam

quae consistit in observatione mandatorum Dei, sub consilio est. Adde, quod hoc præceptum sit *affirmativum*, cujus modi non obligant pro semper: qui igitur sæpius elicit actum amoris Dei super omnia, quam præceptum sit, facit opus supererogatorium.

Ob. 2. Castitas perpetua est donum Dei, quod non omnibus datur. Item etiam si alicui detur castè vivere, nescit tamen, utrum hoc donum non sit præcisè ad tempus, non verò in perpetuum: cum possint oriri tam graves tentationes carnis cum tempore, quas ipse non prævidit, ut superare nequeat: ergo votum castitatis non potest emitti nisi temerariò: votum verò temerarium utique non valet, cum non sit de meliore bono, & facile fieri possit vinculum iniquitatis. Hic est ille prætextus, quo suam lasciviam & turpitudinem honestare nituntur perfidi apostate Religiosi & Sacerdotes. Sed R. Quamvis hoc donum antecedenter ad votum non omnibus detur, & ideo nec omnibus suadendum, ut hoc votum perpetuè castitatis emittatur, nisi re prius diligenter expensâ; nihilominus. tamen hoc donum datur omnibus, qui votum castitatis aliquando emiserunt; quia spectat ad Divinam Providentiam, ut omnibus conferat auxilia ejuslibet statui convenientia. Ad eum autem, qui libere, & præscriptam 16. annorū ætatem habens, aliquando professus est Religiosam castitatem, spectat orare Deum pro hoc dono, adhibere mediâ, & sic oblata gratiæ cooperari. Sic quilibet, modò velit, semper potest vivere continenter, huius per Dei gratiam multa millia Religiosorum

utrinque sexus perpetuam & illibatam castitatem observant, & quidem magna facilitate ac animi lætitiâ. Ceterum audiendus esset ille, qui in Matrimonio existens diceret, se nunc experiri valde gratam tentationem erga personam aliquam, quam antè non præviderat, adeoque se non obligari ad fidem conjugalem, cum eam initio temerè dederit? An audiendus, qui diceret, se non habere donum castitatis conjugalis, ut unâ possit esse contentus, & ideo sibi licere polygamiâ? Par est ratio de veniente castitate.

74. Ob. 3. Papistæ nimium extollunt statum Religiosum in præjudicium Sacramentorum; quia illum æquiparant Baptismo. 2. Tempore S. Augustini Monasteria erant libera, ut posset pro libitu egredi, qui volebat: nunc autem sunt clausura & carceres, quibus inviti detinentur. R. ad 1. Inter Baptismum & Professionem Religiosam facimus quidem aliquam similitudinem, quatenus homo in utroque renuntiat explicitè diabolo, & novæ sit inchoatio vitæ spiritualis, non tamen omnino æquamus, sed piè tantum putamus, per Professionem Religiosam etiam omnem poenam peccatis debitam aboleri, quod fieri per Baptismum fide Divina & certè credimus. Ad 2. Id falsum esse de

semel professis, ipse docet S. Augustinus, dum in Pl. 75. postquam plurimum laudavit votum voluntariæ castitatis, & paupertatis &c. dicit: *Nemo professus in monasterio frater dicat, recedo de monasterio &c. quia vovit &c.* quod tamen facere ausi sunt Lutherus, & ejus exemplo plures. Monasterium est carcer, sed suavis & voluntarius; qui illum sibi gravem reddit per suas indomitas passiones, sibi imputet: sicut qui ex statu matrimoniali sibi cadunt infernum per continuas rixas &c.

Ob. 4. S. Paulus Coloss. 2. reprobat omnes *idolo devotos*, seu cultus DEI arbitrarios, ab hominibus inventos, nec à DEO præceptos & institutos: sed tales sunt vota Religiosa, mortificationes corporis, & peregrinationes: ergo. R. S. Paulus tantum reprobat cultus inanes & vanos, uti superstitiones Philosophorum, abstinentias Judæorum à certis cibis, quasi hi essent immundi ex natura sua, & observationes Legis Mosaicæ, tum jam abrogatæ, & à quibusdam adhuc retentæ; minimè autem reprobat cultus ex natura sua Divinos, & utiles, quos tamen DEUS non precipit, suadet tamen, vel sibi gratos esse declarat. Hos pro arbitratu & devotione sua quilibet potest assumere ad obtinendam majorem perfectionem.

§. III.

De necessitate bonorum operum.

76. Sciendum 2. Ingens inter Sectarios ipsos de necessitate bonorum operum bellum jam pridem exortum esse, dum alij dicebant, bona opera ad salutem